

Przewodnik - Wiadomości ogólne o województwie kujawsko-pomorskim ^[1]

Wysłane przez admin w ndz., 2016-04-10 22:40

Województwo kujawsko – pomorskie leży centralnie w północnej części Polski. Powstało z dniem 1 stycznia 1999 roku w wyniku reformy administracyjnej z 3 dotychczasowych województw: bydgoskiego, toruńskiego i włocławskiego. Województwo kujawsko – pomorskie jako jedno z dwóch w kraju (obok województwa lubuskiego) posiada 2 stolice: administracyjną – Bydgoszcz i samorządową – Toruń. Kujawsko – pomorskie graniczy od północy zgodnie z obrotem wskazówki zegara z pięcioma województwami: pomorskim, warmińsko – mazurskim, mazowieckim, łódzkim oraz wielkopolskim. Województwo obejmuje powierzchnię 18 000 km², zamieszkaną przez ponad 2 mln mieszkańców. Największymi miastami są: Bydgoszcz (362 tys. mieszkańców), Toruń (207 tys. mieszkańców), Włocławek (119 tys. mieszkańców), Grudziądz (99 tys. mieszkańców) oraz Inowrocław (z prawie 78 tys. mieszkańców).

W obrębie województwa występuje szereg krain geograficznych, tj. Pojezierza: Chełmińskie, Dobrzyńskie i Krajeńskie, które od Pojezierzy: Gnieźnieńskiego i Kujawskiego oraz od Równiny Inowrocławskiej rozdziela Pradolina Toruńsko – Eberswaldzka, skupiająca Kotliny Płocką, środkowej Noteci oraz Toruńską. Poza krainami geograficznymi w obrębie województwa znajdują się krainy historyczne, które na przestrzeni wieków odegrały poważne role w kształtowaniu państwowości polskiej. Te krainy to Ziemia: Chełmińska, Dobrzyńska, Michałowska, Krajna, Kujawy, Pałuki oraz częściowo Pojezierze Nadwiślańskie i Wielkopolska.

Województwo kujawsko – pomorskie zostało podzielone administracyjnie na 19 powiatów ziemskich (aleksandrowski, brodnicki, bydgoski, chełmiński, golubsko-dobrzyński, grudziądzki, inowrocławski, lipnowski, mogileński, nakielski, radziejowski, rypiński, sepoleński, świecki, toruński, tucholski, wąbrzeski, włocławski i ziemski) oraz na 4 powiaty grodzkie: Bydgoszcz, Grudziądz, Toruń i Włocławek. Dodatkowo w województwie znajdują się 144 gminy (17 miejskich, 34 miejsko-wiejskich oraz 93 wiejskie). W województwie są 52 miasta, z których najmniejsze to: Górzno z 1,2 tys. mieszkańców, Lubień Kujawski oraz Radzyń Chełmiński, posiadające po 1,4 tys. mieszkańców.

Położenie komunikacyjne regionu jest atrakcyjne, przez jego teren przebiegają ważne korytarze transportowe, powietrzne, drogowe i kolejowe ze wschodu na zachód oraz z południa na północ Europy. W dobie przynależności Polski do Unii Europejskiej, jest to jeden z najważniejszych i liczących się argumentów związanych z rozwojem ekonomiczno – kulturowo – przemysłowym całego regionu. Główny port żeglugi śródlądowej znajduje się w Bydgoszczy na Brdzie, również w Bydgoszczy zlokalizowany jest najważniejszy port lotniczy województwa, obsługujący linie krajowe oraz zagraniczne. W regionie jest kilka lotnisk sportowych, które zlokalizowane są w: Inowrocławiu, Grudziądzu, Toruniu oraz Włocławku. Z południowego – wschodu na północny – zachód województwo kujawsko – pomorskie przecina rzeka Wisła, największa i najdłuższa rzeka w kraju. Jej najważniejszymi dopływami są uchodzące: we Włocławku – Zgłowiączka, vis – a – vis Nieszawy – Mień, w Ołtuczynie –

Tążyna, w Toruniu – Drwęca, w Bydgoszczy – Brda, w Świeciu nad Wisłą – Wda (zwana także Czarną Wodą), niedaleko Grudziądza – Osa oraz w Nowem – rzeka Mątawa. Bardzo ważną arterią wodną w regionie jest również rzeka Noteć oraz Kanał Bydgoski łączący Brdę z Notecią. Największe sztuczne zbiorniki wodne w regionie to zalewy: Koronowski na rzece Brdzie (16600 ha) i Włocławski na Wiśle (75000 ha) oraz Jezioro Pakoskie (1320 ha) a także jeziora: Gopło (2145 ha), Głuszyńskie (608 ha) i Żnińskie Duże (432 ha). Najgłębszym z nich jest Jezioro Popielewskie koło Mogilna, którego głębokość wynosi ponad 50 metrów, a najdłuższym - rynnowe jezioro Gopło o długości 25 km ciągnące się od Kruszwicy. Region kujawsko – pomorski posiada wiele jezior skupionych w obrębie pojezierzy: Brodnickiego, Chełmińskiego, Dobrzyńskiego, Gnieźnieńskiego, Krajeńskiego oraz Kujawskiego. Pojezierza te charakteryzuje bogactwo różnorodnych form polodowcowych m.in. kemy, moreny, rynny subglacjalne, sandry, wydmy i wytopiska.

Z budową geologiczną obszaru należącego do województwa kujawsko – pomorskiego związane są główne surowce mineralne, takie jak złoża soli kamiennej znajdujące się w okolicach Lubienia Kujawskiego, Izbicy Kujawskiej, Inowrocławia i Mogilna oraz wapienie i margle wydobywane w okolicy Barcina, Pakości, Piehcina oraz Torunia. Kujawsko – pomorskie posiada również złoża węgla brunatnego w rejonie Kujaw i Pałuk. W obrębie dolin rzecznych Brdy, Drwęcy i Wisły występują zasoby kruszywa, piasków kwarcowych, kredy jeziornej oraz torfu.

Najwyższe wzniesienie województwa znajduje się w rejonie Kamienia Krajeńskiego w paśmie tzw. Gór Obkaskich nosi nazwę Czarna Góra i posiada wysokość 189 m n.p.m. Najniżej położonym miejscem jest punkt znajdujący się na północny – wschód od Nowego o wysokości 12,5 m n.p.m. Największe kompleksy leśne województwa to Bory Tucholskie rozciągające się na północ i na wschód od Tucholi oraz Puszcza Bydgoska znajdująca się pomiędzy Bydgoszczą i Toruniem. Ważną rolę odgrywają również mniejsze kompleksy leśne usytuowane: na północ od Brodnicy, na wschód od Górzna, pomiędzy Toruniem i Lipnem, wokół Włocławka oraz pomiędzy Nakłem i Łabiszynom.

Klimat Kujaw i Pomorza tworzy wypadkowa klimatów kontynentalnego i morskiego, powodujących duże zmiany pogodowe i temperaturowe. W okolicach Ciechocinka, Grudziądza, Inowrocławia, Rypina, Torunia i Włocławka występują złoża wód mineralnych wykorzystywanych w celach leczniczych oraz złoża wód geotermalnych. Na terenie województwa jest położone największe nizinne uzdrowisko – Ciechocinek. Na Kujawach obok Ciechocinka znajdują się dwa pozostałe uzdrowiska Inowrocław oraz Wieniec Zdrój.